

Székelly Közélet

Apare în ficcare a doua Sâmbătă.

Director responsabil: **Dr. JODÁL GÁBOR.**

Redactor responsabil: **TOMPA LÁSZLÓ.**

Redacția și Administrația Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand No. 14.

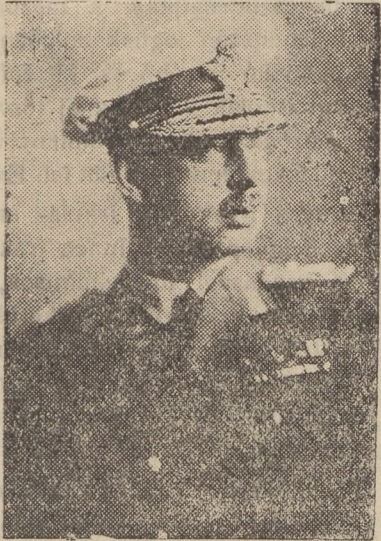
Proprietar: **Dr. JODÁL GÁBOR jun.**

(Dosarul No. Inreg. 1176/1938. Tribunalul Odorheiu.)

Megjelenik minden második szombaton.

Előfizetési árak:

Egész évre	120 leu.
Félévre	60 "
Negyedévre	30 "

II. Károly király születésnapjának országos megünneplése.

Őfelsége II. Károly király október 16-ikán töltötte be életének 45-ik esztendejét. Nevezetes kor, a legszebb kor, amit ez az évszám jelöl, — a köztudat szerint is, olvasott betűk szerint is — kora a férfiaságnak, a tapasztalatokban lehiggadt bölcseségnek. De mennyire szüksége is van ezekre a tulajdonságokra azoknak, akik uralkodói hivatást töltenek be, országok élén állanak, népek sorsát döntik el egy elhatározásukkal!

II. Károly király állott már ilyen nagyjelentőségű, felelősségteljes elhatározások előtt. Az ünnepi alkalomból román és kisebbségi lapok egyaránt rámutattak arra, hogy az országban „csak nemrég is volt pillanat, amikor keményen kellett megragadni a kormánykereket, hogy a rend és a belső megnyugvás helyreálljon. És az izgató jel-szavaktól felzaklatot kedélyek megnyugodva csendesedtek el, mint a felkorbácsolt tó vize szélvihar elmúltával“.

Ennek az okos erélynek, higgadt bölcsességnek a látása, tapasztalata megnyugvással tölti el a romániai kisebbségi nemzeteket is. Ezek közt különösen a magyarság eredeti természete szerint is mindig királyhű volt, az isteni Gondviselés mellett bizik a kormányzatára hivatott törvényes hatalomban. Ezzel az érzéssel vette ki a részét a most elmúlt évforduló alattvalói megünnepléséből, s erről az érzésről kell nekünk is, bár jóval a nevezetes nap elmulta után, de számunkra mégis legelső lehetséges alkalommal, beszámolnunk.

Az ünneplésben való részvétel célját szolgálja a mi részünkről — az ünnepnap itt következő ismertetésén kívül — az a két külön cikk is, amelyet lapunknak ebben a számában közlünk, s amelyek egyikében egy nevezetes román közíró méltatja II. Károly király jelentőségét, míg a másik, hasonló forrásból eredő cikk az uralkodónak a külpolitikában való szerepével foglalkozik.

Bár az udvari gyász miatt, Őfelsége kívánságára, október 16-ikán, II. Károly király születésnapján a nagyobb szabású hivatalos ünnepek ezévből elmaradtak, a nevezetes napról mégis méltóképpen emlékezett meg egész Románia. Ünnepeyes istentisztelet volt az ország összes templomaiban, így Bucureștiben és az

udvar tartózkodási helyén: Sinaiában is.

Sinaiában egyébként — a gyászra való tekintettel — csak szűkebbkörű ünnepély volt, amelyen Hohenzollern Frigyes főherceg, Károly király nagybátyja, Erzsébet hercegnő, Ileana hercegnő és férje, Habsburg Antal vettek részt az uralkodó család tagjai közül. Megérkeztek az ünnepnapra Sinaiába Miron Cristea pátriárcha miniszterelnök és Calinescu beltügyminiszter is.

Őfelsége félegykor a palotában fogadta az udvartartást, melynek a nevében az udvari miniszter mondott köszöntő beszédet, a pátriárcha-miniszterelnök pedig a kormány jókívánásait fejezte ki közvetlenül. Ezután az előkelőségek részvételével ebéd volt a palotában.

Vasárnap este a bucureștii rádióban a nap jelentőségét Ionescu Sisești földművelésügyi miniszter méltatta lelkes hangú előadásban.

Templomszentelés és orgona-avató ünnepély Oklándon.

Hogy egyetértéssel, helyes vezetéssel, nagy akarással és a kicsiny erők egybekapcsolásával milyen nagy dolgokat lehet megvalósítani, annak beszédes bizonyossága, követendő példája az oklándi unitárius egyházközösség f. hó 9-ikén megtartott templom- és orgonaszentelési ünnepélye. Az őszinte elismerés hangján kell megemlékeznünk az ottani vezetőkről és hívekről egyaránt, akik ezekben a nehéz időkben, kicsiny anyagi erejük ezerfelé való igénybevétele mellett, csaknem 700 ezer lejt kitevő költséggel, roskadozó régi templomukat újjáépítették, abba teljesen új orgonát és szószéket szereltek be s hogy teljesen meglegyen a művészi összhang a külső környezet és a templom között, a templom körül és előtt elterülő teret szépen parkirozták és azt, a templom stílusához alkalmazkodó, diszes kökerítéssel vették körül. Az egésznek így együttvéve lenyűgöző, szemet, lelket gyönyörködtető, művészi hatása van s dicséri a tervező Debreczeny László műépítést, de egyúttal dicséri az építető egyházközösséget és híveit, élén Kelemen Imre lelkésszel, hogy vissza nem riadva a nehézségektől, az áldozatok nagyságától, szép tervük mellett hiven kitartottak és azt meg is valósították.

Az ünnepségre közelből és távolból lelkészek és hívek nagy számban jelentek meg, úgy, hogy a tágas templom alig tudta befogadni az ünneplő közönséget.

Az ünnepély Bedő Miklós lelkész-köri elnök buzgó imájával kezdődött. Utána Varga Béla dr. püspök mondotta el mélyen járó gondolatokban gazdag felszentelő beszédét. Kelemen Imre helybeli lelkész a templomépítés és orgonabeszerezés küzdelmes, de fel-emelő cselekedetekben példát mutató történetét ismertette. Bade Emil lelkész iskolázott hangon előadott művészi éneke, Egyed Mózesnek az építésről mondott lelkes beszéde, Fekete Domokos gazda író szép alkalmi verse, az alkalmi dalárda többszöri sikeres szereplése gazdagította a sikerült templomi ünnepély műsorát.

A templomi ünnepély befejezésétől urvacsora-osztás volt, amely alkalommal urvacsorai beszédet Taar Géza ajtai lelkész mondott. A kántori teendőket Péterffy Gyula zenetanár látta el nagy szakértelemmel. Templomozás után 300 terítékes közebed volt a közösségi kulturház nagytermében. Cs. A.

Hadgyakorlatok

Folynak az ó királyságban, amelyeken Őfelsége a király is résztvesz és nagy érdeklődéssel figyeli az egyes csapatmozdulatokat. A katonaság »kék« és »vörös« színjelzéssel van kétrészre osztva, a saját és az ellenséges csapatokra. A királygyakorlatokon a légi haderő egységei is résztvesznek s bekapcsolódtak a gyakorlatokba a folyami hadiegységek is.

A király és a dinasztikus érzés kialakulása.

Irta: E. LOVINESCU.

A dinasztikus érzés vagy történelmi terméke egy hosszú folyamatnak, amelyben a nép fejlődése egy uralkodó család fejlődéséhez van kötve, ahogy azt számos évszázados, avagy éppen évezredes multu nyugati népnél tapasztalhattuk, vagy tapasztalhatjuk; vagy pedig egy szükségesség tudatának újabb terméke, amely éppen a monarchikus elv állandóságának hiánya miatti hányatott multból fakad.

A mi monarchikus érzelmünk ilyen forrásból táplálkozik; úgy jelentkezett, mint az uralkodójelöltek közötti évszázados háborúk miatt viharokkal telített történelem ránkényszerített parancsa. Különböző ezeket az uralkodójelölteket nemcsak belső, hanem külső támogatásban is részesítették, különösen pedig a törökök, oroszok, lengyelek és magyarok, akiknek érdekük volt, hogy az uralomért való harcot a saját hasznuk érdekében szítsák.

Még Cuza fejedelem trónfosztása is abból a vágyból származik, hogy az uralkodóházat a politikai pártok érdekei és harcai fölé helyezték és azt a tárgyilagos mérlegelés, a szenvedélyektől nálunk annyira megrázott közélet birájává tegyék meg. A dinasztikus érzés, amely a nép ama vágyából fakadt, hogy az uralomért folyó és az országot századok óta gyengítő harcokból kiszabadítsa magát, a tiszta elméletből a néprétegek lelkiismeretében való megszilárdulásnak a második szakaszába lépett. Habár kezdetben csak, mint a mult hibái ellen való természeteszerű visszahátas jelentkezik, idővel cselekvő valósággá válik és ebben áll uralkodócsaládunk igazi érdeme. Mert a dinasztia nemcsak elvként, hanem mint alkotó erő is jelentkezett és szorosan összenőtt a román nép történelmével és sorsával. Hetven év alatt a három király annyira bensőségesen összekötötte sorsát az országgal és kezdeményezéseikkel oly szerencsés expanzióját hozták fajunknak, hogy a dinasztikus érzés már nem egy visszaható jelenség a tragikus mult ellen, hanem mindenki hódolatának, bizalmának és hálájának természetes kifejezése azok iránt, akik kiterjesztették a határokat és a nemzetet történelmi és földrajzi keretei között megszilárdították.

Ha az első király a királyságot adta nekünk, a második király az összes románok egyesülését, II. Károly király Őfelségének nemcsak a világháború pusztító következményei folytán természetesen felmerült konszolidációs kérdéseket kellett megol-

Elemi-, középiskolai tankönyvek, füzetek, írószerek nagy választékban nyomdánk üzletében kaphatók.

dania, hanem egy sokkal idültebb problémát is, amely sok nyugati nemzetet rázott meg és amelyet személyi diktatura bevezetésével, mégha az osztályuralom látszatával is, oldottak meg. A nyugati demokráciák vajudása, amelynek ma tanui vagyunk, az emberiség világháború okozta erkölcsi és anyagi összeomlásának az eredménye, amely számos országban, a zűrzavar idején való egységes akarat és egyetlen rendező élre állását kényszerítette ki. Ezeket a megrázkódásokat azonban tűnő jelenségekként kell fogadnunk és korántsem tekintetjük úgy, mint az emberiség politikai fejlődésének végleges és utolsó pillanatát.

Néhány év előtt országunk alapjait is alá akarta ásni egy földalatti izgatás, amely sokkal fiatalabb volt, semhogy politikai tapasztaltsága, vagy felelősségérzése lehetett volna. Terrorista módszerekkel és másoktól kölcsönzött miszticizmussal tört fajunk emberségessége és alapvető racionalizmusa ellen. Ez a mozgalom arra törekedett, hogy felborítsa az állam belső szervezetét és külpolitikáját s olyan törekvésekből táplálkozott, amelyeket nem a hozzáértés, sem az érettség nem mérsékelte.

A történelem királyunk nagy érdeméért fogja feljegyezni, hogy egyéni kezdeményezéséből — és kezdeményezés nélkül nem történnek nagy dolgok — idejében véget vetett ennek az izgatásnak, amely különösen fiatalabb és felelősség nélküli elemeket igyekezett észszerűtlenül megnyerni a nemzetközi egyensúly nélkülség fedezéke mögött. A király, egyidőre felfüggesztve a politikai játékot, átvette a dinasztikus és nemzeti érdek által követelt szerepet, a bíró és az idők sürgette átalakulások rendezőjének a szerepét. Részünkre, értelmiségiek részére, az Ófelsége által vállalt felelősségteljes szerep nemcsak annak a nagy érdemét jelenti, aki ezt vállalta, hanem nemzeti létbiztosítékot, mondhatnánk, egyéni biztosítékot is, mivel nem létezhetik biztonság rend és felelősségérzet nélkül.

A lengyel külügyminiszter Romániában.

Beck lengyel külügyminiszter kedden, október 18-án este Bucurestibe érkezett. II. Károly király Ófelsége a lengyel külügyminisztert Galaiban a királyi jachton fogadta szerdán délután 5 órakor. A kihallgatáson, amely 3 és fél óra hosszat tartott, az egész közép-európai helyzet megbeszélésre került. A kihallgatás eredményeképpen Lengyelország és Románia közös eljárást vesznek fel a ruszinszkói kérdés megoldására.

A lengyel lapok szerint a ruszinkérdés került előtérbe, amely Lengyelországot, Magyarországot és Romániát egyaránt érdekli. Lengyelországnak érdeke, hogy olyan megegyezés jöjjön létre, amely biztosítja Európának ezen a részén a rendet és a nyugalmat s hogy a Lengyelországgal szomszédos területen ne történjenek félmegegyezések.

x Autóval személy- és teher szállítást vállalok. Miklós Károly, Ștefan cel Mare-utca 18 sz. alatt. v

x Huszonkettő és fél katasztrális hold terület a szombatfalvi malomréten lakóházzal, istállóval, szekérszínnel, öntöző berendezéssel, 70 drb. melegágyi rámaival ipari és melegítési villany-berendezéssel, strandfürdővel egészen vagy holdanként is eladó. Érdeklődni lehet Ugron Ákosnál, Str. Orbán 137. 2-3

A elegáns és szép cipőt akar vásárolni, úgy keresse fel

DOBRAI KÁROLY

cipő-üzletét, ahol a legkényesebb igényeket is kielégítő dús választék áll a t. vevőim rendelkezésére.

Ugyanott mérték utáni megrendelések vétel-kötelezettség nélkül készülnek.

A spanyolországi helyzet.

Spanyolországból az idegen katonákat, akik mint önkéntesek harcoltak ott, kezdik hazaszállítani. Az olasz önkéntesek közül 10 ezer már hazaindult. A nemzeti spanyol vezetőség szilárdan bizik abban, hogy a vörösök felett kivívja a végleges győzelmet. A nemzeti újságok arról írják, hogy a nemzeti Spanyolország sohasem tekint a spanyoloknak azokat, akik az országot elárulták és Moszkvának kiszolgáltatták. Ezen árulók között a leginkább megvetésre méltónak tartják Negrint, a spanyol vörös miniszterelnököt. A nemzeti spanyol közvéle-

mény helyesli azt az álláspontot, hogy a vörösökkel nem tárgyalások után kell megegyezni, hanem a harctéren kell őket megsemmisíteni.

Franco tábornok az olasz önkéntesek távozása alkalmából köszöntőlevelet küldött Mussolininak, aki arra így válaszolt:

Ki akarom fejezni Ön előtt, hogy a fasiszta Olaszország testvériesen együttérez és együtt fog érezni Önökkel végső győzelmükig, amely az új, erős, ősi és nagyjövőre hivatott Spanyolország győzelme lesz.

A királyság, mint az ország külpolitikájának biztosítója.

A nemzetközi helyzet gyakori kiszámíthatatlansága és bonyolultsága miatt a román állam külpolitikája mindig bölcsességet, fokozott erőfeszítést és kivételes szellemi képességet igényelt.

Annak a 80 évnél folyamán, amely a román nép legelső egyesülésével kezdődik (az 1857. év, az emigránsok hazatérésének éve határozott szerepet játszott Moldovának és Munteniának közös állammá való egyesülésében), a fejlődés látszólag kigyózó vonalat írt le, de mégis szilárdan haladt az erők növekedése felé, amely egy szép napon egységes államban egyesítette az összes románokat.

A fejlődés e folyamatát előbb az Uralkodó herceg, később a király irányította.

Alexandru Lăpădatu, a neves román történész kimutatja Cuza fejedelem személyes és nehéz szerepét az egyesült fejedelemségek kapcsolatainak kiszélesítésében. Megemlíti, hogy Cuza fejedelemnek rengeteg ellenséggel és gyűlölettel kellett harcolnia, azért a bátorságért, amelyet akkor tanúsított, amikor a nagyhatalmak határozataival szembe szállt és azokat kész tények elé állította Bucurestiben.

Ófelsége I. Károly király sohasem csinált titkot abból, hogy az ország külpolitikai irányítását fenntartja magának. Egyébként Titu Maiorescu is elismeri politikai emlékirataiban az Uralkodó azon jogát, hogy az ország külügyminisztériumát irányítsa és vezesse.

Igy valóságos román hagyomány alakult ki, amely az ország külpolitikájának irányítását a királyi hatalomnak rendeli alá. Valóban ki is képviselhetné jobban az ország külpolitikai irányát, mint maga az Uralkodó? A külföldi államokkal való kapcsolatok természete nagyon kényes. A legkisebb mozdulat is, amely letér a rendes útról, okot adhat magyarokodásokra, közbenjárásokra a diplomáciai

kar részéről.

Ugy az ország, mint a külföld szempontjából elkerülhetetlenül szükséges, hogy az állam irányát az alkotmányos élet legelső tényezője: Ófelsége, a király biztosítsa. A külpolitikát az állandóság és mozgékony-ság kell, hogy jellemezze. Nem szabad leigáztatnia magát sem a szenvedélyektől, sem a bürokrácia merevségétől, nem ingadozhatik a különböző áramlatokban, nem lehet sem túlzottan konzervatív és túlzott kienegéseket sem szabad tennie.

Ófelsége, II. Károly király az utolsó balkáni kapcsolatok megszilárdításában személyes, cselekvő szerepet játszott.

Most pedig az utóbbi napok fájdalmas riadalmasságában Románia sokkal inkább, mint máskor, megőrizte teljes nyugalmát. Az ország lakossága hittel és bizalommal tekintett a királyi Korona felé és készen állt arra, hogy végrehajtsa az Uralkodó bármely parancsát.

Uj miniszterek.

Sinaiban f. hó 12-én Ófelsége a király elnökle alatt tanácskozás volt a hadsereg felszerelésével kapcsolatban. A tanácskozás következményeképpen Argeșeanu tábornok nemzetvédelmi miniszter és Glatz tábornok nemzetvédelmi államtitkár beadták lemondásukat. Ófelsége elfogadta mind a kettőnek a lemondását és nemzetvédelmi miniszternek Ciuperca tábornokot, az ujonnan szervezett hadfelszerelési minisztérium élére miniszternek pedig Iosif Iacobovici tábornokot nevezte ki. Az új miniszterek közül Ciuperca tábornok a III. hadtest parancsnoka volt, s tagja a nagyvezérkarnak, Jacobovici tábornok a II. hadtest parancsnoka volt.

Átszervezik a gazdasági iskolákat.

Az egész államrendszer átalakításának munkájában, amelyet a kormány a legteljesebb elismerés mellett vezet, "jelentős fejezetet alkot a gazdasági oktatás. Eddig az oktatásnak ez az ága kizárólag elméleti volt, s a gazdasági iskolák növendékei csupán azért igyekeztek diplomát szerezni, hogy tisztviselőkként kerüljenek be a földművelésügyi minisztériumba. Ionescu Sisesti miniszter keresztülvitte, hogy minden egyes gazdasági szakiskola egy egy pontosan meghatározott gyakorlati célnak feleljen meg. Az átszervezés elsősorban az ország való érdekeivel számolt. A gazdasági iskolák végzett növendékei ismereteikkel és felkészültségükkel a mezőgazdaság fellendítésén fognak dolgozni.

A fennálló alsóbb és középfokú gazdasági iskolák mellé az új törvény új, a mezőgazdaság körülményeinek megfelelő iskolatípusokat állít fel. Ezek:

Kétéves gyakorlati iskolák szakmunkások kiképzésére. Innen traktorvezetők, gazdasági mechanikusok, istálló mesterek, kertészek, stb. kerülnek ki. Elméleti oktatás egyáltalában nem lesz, kizárólag műhelyekben, kertekben, szőlőkben és tanyákon történik az előkészítés.

Továbbképző iskolák az alsóbb és középfokú tanfolyamok elvégzői számára egyes gazdasági ágakban való képzés céljából, mint amilyen a halászat, pincemesterség, stb.

Gazdaiskolák tizenhét-huszonnégy éves ifjak számára. Ebben az irányban nagyszerű eredménnyel kísérletezett a királyi alapítvány. Ugyan ebben a keretben a korosabb gazdák számára rövid időtartamu tanfolyamokat rendeznek.

A régi rendszer szerinti alsó és középfokú iskolák megmaradnak a középbirtokosok fainak számára.

A mezőgazdasági oktatás átszervezésében a legjelentősebb lépés az egész iskolarendszer gyökeres átválttatása. A gyakorlati iskolában a tanárok megszűnnek tanárok lenni, együtt kell dolgozniuk a tanulókkal s elmarad a szabadságidő, amelyet nem lehet összeegyeztetni a gazdasági munkával. A gazdasági tanács, amely befolyásolta és megszorította az igazgatók hatáskörét, megszűnik, az intézkedéseket az iskola vezetője adja ki.

Az alsóbb és középfokú iskolákba csak a legalább tizennégy éves tanulókat veszik fel, hogy szellemi és testi fejlődésük veszélyeztetése nélkül lehessen felhasználni őket a mezőgazdasági munkáknál. A megyei mezőgazdasági hivatal mellett bevezeti az új törvény a mozgó mezőgazdasági oktatást, melynek célja, hogy még gyakorlatibbá tegye a gazdasági nevelést.

Az új törvény arra hivatott, hogy az ifjuság energiáját a gyakorlati és építő foglalkozások felé vezesse.

A Nyugdíjasok Egyesülete

Értesíti tagjait, hogy a kedvezményes áru vasúti utazási igazolványok október 1-től kezdődőleg csak azon esetben használhatók, ha az utadobélyegen kívül, balesetbiztosítási bélyeggel is ellátottak. Ezek az utóbb jelzett bélyegek az odorheui és I. G. Duca-i állomásfőnököknél kaphatók megyénk területén. A bélyegek ára, igazolványok szerint: I. oszt. 40 lej, II. oszt. 30 lej, III. oszt. 20 lej.

Légyvédelmi előadások és gyakorlati bemutatók városunkban.

A vármegyei prefecturától kapott megkeresésre közöljük a következőket:

A minisztérium abból a célból, hogy azok a személyek, akik a lakosságot a légi támadások elleni védekezésre megszervezni hivatottak, kiképzésben részesüljenek és hogy úgy ez a személyzet, mint a lakosság azokat a teendőket, amelyek saját életük és vagyonuk megvédésére szükségesek, begyakorolja, szakértő tiszték kiküldését határozta el. Ezek a tiszték nyilvános légyvédelmi előadásokat, légyvédelmi és tűzoltási gyakorlatokat fognak tartani.

Városunkban október 28-án d. e. 10 órai kezdettel lesznek ilyen előadások a Bucureşti mozitermében, utána körülbelül 13-14 (d. u. 1-2) óra között fertőtlenítő, mentő és tűzoltó gyakorlatok.

Tekintettel arra, hogy úgy az előadások, mint a gyakorlatok bemutatása ingyenesen és a lakosság, különösen az öregek, nők és gyermekek kiképzése érdekében fognak történni, kívánatos, hogy a vármegye lakossága minél nagyobb számban vegyen azokon részt, hogy kapott ismereteit munkakörén belül is terjeszthesse.

(Ugyanebben a lapszámunkban külön helyen még egy más ugyanerre a tárgyra vonatkozó közleményt is hozunk a vármegyei prefectura kivánására. Azt eredeti román szövegében közöljük azért, mert a közigazgatási alkalmazottakhoz, a tűzoltóságok vezetőihez, s más hivatalból érdekelt személyekhez szól és pedig arról, mikor és milyen beosztásban kell ezeknek az érdekelteknek a légyvédelmi előadásokon és bemutatókon résztvenniük.)

A mellékiparosság kérdését

rendezte egy most kiadott rendeletével a munkaügyi miniszter. Olyan esetekre vonatkozik ez, mikor egyes iparosok műhelyükben több ipart kénytelenek üzni, — mint például: szabó, sapkakészítő, vagy borbély, fodrász, manikűr, avagy mészáros, hentes, vagy cipész és felsőrész-készítő, vagy lakatos, hegesztő, esztergályos. Ilyen esetekben az iparos csak egy mesterkönyvet köteles kiváltani, illetve csak egyet válthat ki. Ha a többi mesterségekre is ki akarja váltani, akkor azokra külön-külön kell a taxákat lefizetni. Ugyanabban a műhelyben egy mesterkönyvvel a többi mellékiparokat is gyakorolni lehet, de ebben az esetben a mellékiparra vonatkozólag szakmunkást kell a mesternek tartania és inast csak arra a szakmára vehet fel, amire a mester mesterkönyvet váltott. Például, ha egy lakatos műhelyben a mesternek a lakatos szakmára van mesterkönyve, de hegesztésre s esztergályozásra segédkönyvvel rendelkező szakmunkást tart: inast csak a lakatosságára vehet fel.

x Zongoratanítványaimat értesítem, hogy a rendes tanítást szeptember 1-jén megkezdtem. Új tanítványt is vállalom. Tompa Lászlóné. 3-3

x Pengős regények leszállított áron. 1 pengős regény 20 lejért, fél pengős regény 10 lejért nagy választékban kapható a Könyvnyomda Rt. üzletében és a nagy trafikban.

Meg akar Ön teljesen szabadulni reuma, köszvény, isiász bántalmaitól?

Sok ezren kigyógyultak! Fájdalmak a tagokban és izmokban, nyomorék kezek és lábak, szurás, szaggatás, oldal-, hát- és gerincfájdalmak ellen.

Én Önnek egy természetes szert ajánlok betegségének gyógyítására! Ez a SPONGILIA.

Nem univerzális orvosság, hanem természetes gyógyszer, amit a csodás természet a beteg emberiségnek nyújt. — Rendelje meg! Ön örökké hálás lesz: ára 90 lej és postaköltség. Készíti: **KONCZ-gyógyszertár** Odorheiu.

A módosított repülőbélyeg-törvény.

A hivatalos lap október 13-iki száma közli a módosított repülőbélyeg-törvényt. Szükségesnek tartjuk a törvény következő részeit közölni.

A számlák után a jövőben az eddigi két ezrelék helyett három ezrelék repülőbélyeg alkalmazandó. A számla kiállítása kötelező bármely munka végzése, vétel, szállítmányozás, fuvarozás esetén, amennyiben egyik fél kereskedő, vagy iparos, vagy közintézmény. A kereskedő és iparos csak akkor köteles számlát kiállítani, ha a vételi érték meghaladja az 5000 lejt. A magánosok között létrejött szóbeli szerződés mentes az egy ezrelékes repülőbélyegilleték alól. Ugyisint nincsen egyezrelékes repülőbélyeg az ingó adásvételnél, ha számlát állítottak ki. A fogasztási helyiségek a jövőben tartoznak lebélyegzett fizetési füzeteket tartani és azon számolni. Ilyen helyisé-

gek: az éttermek, kávéházak, tejszarnokok, cukrászdák, bodegák, bárók, stb. Egymagában a füzet nemtartása is kihágást képez, ez 10.000 lejig terjedő bírsággal büntetendő. Külön aviatikai bélyeg alá veszik a gyógyszerkülönlegességeket.

Repülőbélyeg illeték alá esnek az autóbuszok utazási jegyei, a vasúti jegy, fuvarlevelek, látványossági helyiségek jegyei, illatszerek, fényüzési cikkek, nyugták, átvételi elismervények, fizetés-elismerések, amelyeket kereskedők, magánosok és iparosok, bankok, egyesületek, mosó-intézetek bocsátanak ki, Vidéki kaszinók, klubok, ahol szerencsejáték folyik, ha vonként 100 lejt kell, hogy fizessenek. Magánosoknak eladott játékkártya után csomagonként 20 lej, nyilvános helyiségeknél 50 lej a repülőbélyeg.

Szinészek

voltak városunkban egy héten át, a a múlt hét szerdájától e hét keddjéig, a Kozma Hugó vezetésével működő magyar színtársulat, amellyel mostani körülményeink közt csak utólag, a társulat eltávozása után foglalkozhatunk néhány szóban. A társulatnak volt néhány régebbi, városunkban is már ismert tagja, de talán a felénél is több itt még ismeretlen fiatalokból állott. Többnyire rokonszenves képességű, lelkesen törekvő fiatalok, akiket a rendszeresen kitartó érdeklődést tanúsító, szépszámu közönség hamarosan megkedvelt és a többiekkel együtt sok tetszéssel jutalmazott. Jelentékenyebb szerepekben ismételtén kiténtek: Györkös Kató, Varga Ilonka, Izsó Panni, Mátrai Rózsi, Földes Berta, Hegedűs Miklós, Vásárhelyi Miklós, Kozma Hugó, Gémessi Imre, Battyán Kálmán, Badóczy István, Peternák Tibor.

Bemutatták sorban a Julia, A rossz asszony, Mezei pacsirta, Sonja, Nem leszek hálátlan, Marinka, a kémnő, Bors István című darabokat, köztük egyiket másikat másodszer is, délutáni előadásban. Két »próza darab« kivételével tehát csupa operett volt műsoron, operett, ami ma már érdeklődést vesztett, hanyatló műfaj világszerte. Ez érthető is, nemcsak azért, mert annyi időn át uralkodott, hogy szerzők és rendezők, ruhatervezők és díszletezők minden lehetőségét ismételtén

kimerítették, (mintahogy egy elérett citromot kicsavarhatunk), külsőségei, felületességei századszor ismételve már unalmassá váltak. Az élet, a jelen azonban annyi mélyebb problémát vet föl, annyi kérdés vár feleletet, hogy az ismétlődő ürességeket megunt közönség az irodalomtól, a színpadtól is valami jelentősebbet, tartalmasabb feleletet kíván kapni ezekre a kérdésekre is, mint a mennyit a rövid és áttetsző, ezüst, arany pikkelyes ruhácskákban, artista bukfencek közt eldalolt, eltáncolt, életszegény szerelmi háromszögbonyodalmak és hasonlók adni tudnak.

Hogy ilyen irányban változóban az izlése városunk közönségének is, az meglátszott azon is, hogy szépszámu érdeklődést tanúsított a nem operett előadások iránt is. S nem hisszük, hogy ez az érdeklődés ne lenne meg, ha még több tartalmasabb darabot kapna, igazán jó előadásban, sőt az ilyen rákapatás után valószínűleg még fokozódnék ez az érdeklődés. Színtársulataink különben is rendszerint nyelvfenntartó, kulturát terjesztő hivatásukat hangsúlyozva szoktak közönségünkhöz folyamodni, — a mélyebbértelme, tartalmasabb színpadi művek bemutatása inkább megfelelne ennek a célkitűzésüknek, ígéretüknek is, mint az előbb jellemzett operettek egymás után való lepergetése. A jövőben itt működő magyar színtársulatoktól tehát minél több igazán értékes, tartalmas darabot kérünk!

Minden drogueria, parfümeria és fotócikk szükségletét legjutányosabban, előzékeny kiszolgálás mellett, a

Lántzky-drogueriában

szerezheti be. — Ne tévessze el!

ODORHEIU Bul. Reg. Ferdinand 31 szám.
A postahivattal szemben.

Királyi szavak a tanárokhoz és a diákokhoz.

»Királyotok bizalommal tekint arra a nemzedékre, amely holnap arra lesz hivatva, hogy segítsen a nehézségek elhárításában, amelyek bármikor felmerülhetnek egy állam életében.

Legyetek hát méltók belétek helyezett bizalmamra.

Önökre pedig, tanár urak, az a fontos hivatás vár, hogy a lelkek irányítói és meghódítói legyenek.

A tulajdonképpeni ismeretek mellett, amiket elültetnek a lelkekben, nagy kötelességük ápolni azt, amit szeretett nagybátyám, I. Károly király mindennél előbbrevalónak tartott: a jellemet.

Fejlesszék ki ezekben a szép példák követésére vágyó ifjakban azt a munka- és tudományszereket, amely egy népet elindít a fejlődés útján

A holnapi nemzedékbe vetett bizalmam azokkal szemben is fennáll, akik e generáció előkészítésére hivatottak.

Willer József a kisebbségi főköormánybiztosnál.

Willer József dr. október 14-ikén kihallgatáson jelent meg Dragomir Silviu kisebbségi főköormánybiztosnál. A kihallgatás közel másfél óráig tartott és Willer több emlékiratot adott át a főköormánybiztosnak. Az emlékiratok a sürgős orvoslásra váró kérdéseket tárták fel, amiket előszóval is ismertetett Willer a kisebbségi főköormánybiztosnál.

Fordítsunk nagy gondot a tejesedények tisztítására.

Hogy kifogástalan tejet szállíthassunk, különös figyelmet kell fordítani a tejes kannák és tejes edények tisztítására. A piszkos tejes edényekben a tej hamar megsavanyodik vagy megromlik. Piszkos edényben a tejbe kerülő fertőző csírák nagyon hamar elszaporodnak s a tej az egészségre nézve ártalmas lesz. A tejes edényeket először hideg, vagy langyos vízzel öblítsük ki. Nem szabad legelőszőr meleg vizet önteni a tejes edénybe, mert a melegviz hatása alatt a tejfehérje kicsapódik, az edények falára rakódnak és így nagyon nehezen tisztíthatók ki.

A hideg vagy langyos vízzel való kiöblítés után az edényeket hamulagos, vagy meszes vízzel suroljuk ki. Jól megfelel erre a célra a mosószóddával készített víz. Miután a kisurlást elvégeztük, az edényeket alaposan kiöblítjük és pedig többször váltott tiszta vízzel. Az öblítés után következik a tulajdonképpeni kiforrás. A kiforrás fertőtleníti az edényeket és mint-hogy az edények falait felmelegíti, elősegíti az edények gyors kiszáradását.

Az edények gondos kiszáradását feltétlenül végre kell hajtani, mert ha a tejes edényekben vízcseppek maradnak, azokban kitűnően szaporodnak a káros, fertőző csírák.

A kitisztított edényeket napos, pormentes, tiszta helyen, szájukkal lefelé fordítva addig szárítjuk, amíg teljesen meg nem száradnak. (M. L.)

Eladó elsőrangú fekvésű házhelyek Szombatfalván (Telekpatákán) Cim a kiadóban.

HIREK.

Október 21

Krisztuskirály ünnepén.

Jézus hile nem a szabad természet,
Mely őszi napsugárban haldokol...
A mi hitünk örök és változatlan.
Nem győzi le sem ember, sem pokol!
Szent olvasó havában záradékul,
Egy győzedelmi szó viharzik át:
Jertek, kik Benne hisztek, teljesíteni
Krisztuskirály közös imádatát!

Mert Ő az út, az igazság, az élet!
Sulyos betegnek uti eledel...
Az Ég felé vezet, aki téved,
Ki nyomdokában jár, nem téved el!
Azért adad e bünnözö világnak
Az Istenembert, egyszülött fiad,
Hogy önnön életét áldozza értünk,
Kik szenvedünk az édenbün miatt!

Te vagy nyomortanyáink földi atyja,
Szegényi sorsod bátran hirdeted;
Védpajzsa összedobbanó sziveknek,
Kebledre csókolsz minden kisedet.
Aki követ dob, vissza lágy kenyérrel,
Ki harcra kél a legszentebbivel, —
Bár ellenségeink is, — mint magunkat,
Bölcs oktatásod, hogy szeretni kell.

Te vagy az egyellen Király e földön,
Kinek lövisből fontak koronát;
Testedbe gyilkoló dárdát döfének
S kaján öröm közt arcul csapdosák...
S Te türted árván, néma fájdalommal
A vad pogány ostorcsapásait!
Ezért lettél királyoknak királya:
Halandó szív nem bírná kinjait!

Királyi zászlók lengedezzenek hát
Sion hegyének megszentelt terén.
Hívök ajkán harsogjon hálaének!
Gyuljon ki gyertyalángtól estifény!
Boruljunk térdre ősi hódolattal,
Ha elfog a vallásos érzemény,
Ha áldást int a szent Oltáriszentség
Krisztuskirály dicső nagy ünnepén!

(1938 október 14.)

EMBERY ÁRPÁD.

Reformációi emlékünnepe. A helybeli Ref. Nőszövetség a Ref. Dalkörrel karöltve okt. 30 án, vasárnap d. u. 6 órakor a templomban reformációi emlékünnepe rendez, amelyre az érdeklődő közönséget ezuton is szeretettel meghívja. Műsor: 1. Gyülekezet éneke. 2. Imát mond Mathes János luth. lelkész. 3. Énekel a Ref. Dalkör. 4. Szaval Bodrogi Elizke. 5. Énekel B. Solyom Edit. 6. Ünnepi beszédet mond Dávid Gyula ref. lelkész. 7. Hegedűszó Debreczeni Károly, orgonán kíséri Debreczeni Károlyné. 8. Verseiből felolvas Tompa László. 9. Orgonaszó: ifj. Jodál Gábor dr. 10. Énekel a Ref. Dalkör. 11. A gyülekezet éneke.

Ismét működhetik a kereskedő kör városunkban. Annak idején közöltük, hogy a helybeli kereskedő kör működését felsőbb hivatalos rendelkezéssel megtiltották. Papp Danila királyi helytartó, akinek multkor i t i l t e a l k a l m á v a l e z t a z ü g y e t i s t u d o m á s á r a h o z t á k , l e g u t ó b b i n t é z k e d e t t a t i l a l o m m e g s z ü n t e t é s é r ő l , s i g y a k e r e s k e d ő k ö r m ű k ö d é s é t u j b ó l f o l y t a t h a t j a .

x **Kiadó lakás** van a Str. Mihai Viteazul 31 sz. alatt, két szobával, konyhával, kamrával, mellékhelyiségekkel, gyümölcsös udvarral. Már a jövő hét elején be lehet költözni. Értekezni lehet Sárosy Károlynál a Székely Dalegylet otthonában 1—2

x **Szép utcai butorozott szoba** kiadó. Cim a kiadóhivatalban. v.

x **Kiadó 3 szoba**, konyha, fürdőszoba, kamara, kerttel együtt november 1-jétől Str. Horia 8 sz. alatt.

Vágre megjött az eső. Tegnap, esütörtökön, ha nem is éppen bőséges és minden eddigi elmaradást pótló mennyiségű, de mégis szívesen fogadott és jóhatású eső üdítette fel a földet, hetekig tartó szárazság után. Ez a szárazság a mi vidékünkön, sőt a mint hallottuk, olvastuk, más távoli vidékeken is egészen rendkívüli volt, úgy, hogy sok községben a kutak is kiszáradtak, s amelyekben még volt valami víz, azt lelakatolták. Így az állatok itatása is sok nehézségbe ütközött, azokat némely községből más községbe kellett a vízre hajtani. A földek, a kaszálók, különösen a nagy utak mentén, azoktól befelé kilométerekre, egészen szürkék voltak, megöszültek a forgalom folytán fölverődött uti portól, s a mi ugyancsak fontos, a nagy szárazság az őszi szántást vetést is késleltette. Ez a most mutatkozott eső ugyan, mint említettük, nem tette még jóvá a szárazság káros hatását, de legalább megnyugtatta az eső miatt nyugtalankodókat, akik érdekes gondolkodásra valló módon úgy fejezték ki nyugtalanságukat, hogy »nem tud esni az eső«. Most megláthattuk, hogy mégis tud esni, s így reményünk lehet, hogy a mostani kevés eső után bővebb esőzés fog következni, amely lehetővé teszi az őszi vetések kedvező befejezését.

Sportolt?
Fáradt?
Izomláza van?
Bántja a hőség?

JÁVA - FLUID

ledörzsölésazonnal felfrissíti!

Egy üveg ára 22 lej.

Kapható mindenütt.

Főlerakat

FARMACIA „INGERUL“
Sângeorgiul de Pădure.

Halálozás. Nemes Szentpétery János kereskedő 66 éves korában, f. hó 11-én városunkban elhunyt. Tekintélyes család gyászolja, temetése nagy részvét mellett ment végbe. Az elhunyt jellegzetes, közismert alakja volt a városi polgári társadalomnak, nyílt fellépéséért és igazságos érületéért közbecsülésben részesült. Régebb a politikai küzdelmekben is tevékeny részt vett s nagy harcosa volt a függetlenségi és szabadság eszméknek.

Soó Elek f. hó 11-én, Beclean községben ritka magas korban, 88 éves korában elhunyt. Kiterjedt család gyászolja, nagy részvét mellett temették.

Albert Erzsé f. hó 11-ikén, élete virágjában, 20 éves korában Lupeni községben elhunyt. Özvegy édesanyja, testvérei és rendkívül kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése nagy részvét mellett történt.

A mezőgazdasági kiállításra, amely f. hó 23-ikán, vasárnap lesz városunkban, a kollégiumkeretben, ismételtén felhívjuk a közönség figyelmét. Ma-napság minden alkalmat meg kell ragadni, ahol jó példák, mintákon okulni lehet. A világ, az emberiség haladása, a verseny minden téren, így a gazdálkodásban is, olyan rohamos és erős, hogy csak az tudja magát fenntartani, az tud boldogulni, aki magát tudással is felszereli, s tudását a maga foglalkozásában a legnagyobb szorgalommal, jól felhasználja.

Kisebbségi nyelvek tanítása az állami tanítóképzőkben. A nemzetnevelésügyi minisztérium elrendelte, hogy a kisebbséglakta területeken működő áll. tanítóképzőkben kötelezőleg vegyék fel a környéknek megfelelő kisebbségi nyelv tanítását, hogy a leendő tanítók az illető vidék kisebbségének nyelvét elsajátíthassák. Hírek szerint a rendelet folytán már több ilyen kisebbségi vidéken levő áll. tanítóképzőben meg is kezdtek valamely kisebbségi nyelv tanítását. Nem tudjuk, miért maradt ki ezek közül az I. G. Duca-i tanítóképző — ugyanis egyelőre még nincs hír arról, hogy a magyar nyelv tanítását ebben az intézetben is megkezdtek volna.

Ifj. Balogh Ferenc hegedű hangversenyét szép számu, s tetszését sokszor nyilvánító közönség jelenlétében játszotta végig városunkban f. hó 7-én este, miután ugyanennek az estélynek a műsorát délután az iskolák ifjúságának is bemutatta, — mind a két alkalommal Tompa Lászlóné zongorakísérettel. Az érdeklődő zenekedvelő közönség ezuttal is megállapíthatta a fiatal hegedűs zenészi hivatottságát, nagy szorgalmát és legutóbbi szereplése óta is megtett szép fejlődését, bár az estély néhány pillanatában a megértető nagy műsor, s ugyanannak pihenés nélküli egymásutánban való újabb lejátszása zavaró hatását kisebb ingadozásokban, lankadságban éreztette is.

A német igazságügyminiszter Budapestben. Frank, német birodalmi miniszter Budapestre utazott. Elutazása előtt a következőket mondotta: Tudom, hogy igen mozgalmas időben megyek Budapestre, amikor a magyar nép életkérdései döntés alatt állanak. Mint egész Németország, én is a népek önrendelkezési jogának alapján állok. Erősen remélem, hogy Magyarországnak jogos óhajai ezen a téren meg fognak valósulni.

A királyi helytartósághoz küldendő kérvényekhez válaszbélyeg is melléklendő. Az elégtelenül felbélyegzett kérvényeket elintézés nélkül iratárba teszik, míg azokra a kérvényekre, amelyekhez válaszbélyeget mellékeltek, 30 napon belül írásban küldik el az elintézésre vonatkozó értesítést.

Olvassa el!

Olvassa el!

Figyeljen!

A Schubert-féle péküzlet október elején kibővülve, átalakulva mint

REFORM

élelmiszer-kereskedés

megnyílt. Gyümölcs, déligyümölcs, cukorka, mézes pogácsa, konzervek, sajt, turó, vaj, méz, zöldségféle.

Egészséges, friss és olcsó élelmiszerek! Mindenből a legjobb, legolcsóbb!

Ezután is mindennap friss sütemény és kenyér!

Jöjjön, győzdjék meg és állandó vevőnk marad.

Összes ismerőseimet, barátaimat s a nagyérdemű fogyasztó közönséget kérem, vásároljanak tőlem!

Ifj. Schubert Jánosné.

Prefectura Jud. Odorheiu
Biroul M. O. N. T.

No. 1737/938 din 15 Oct. 1938.

Invitare.

Avem onoare a Vă aduce la cu-noştinţă că in ziua de 28 Oct. 1938 se va ţine o serie de conferinţe de către specialiştii anume veniţi in oraşul Odorheiu.

Programul zilei este următorul:

Orele 8—10 a. m. conferinţe administrative cu pretorii şi notarii, ţinute la Prefectura judeţului.

2. Orele 10—13 conferinţe publice de A. P. şi de organizarea serviciilor de pompieri, ţinute de către ofiţeri specialiştii in sala cinematografului Bucureşti.

3. Orele 13—14 demonstraţii practice de A. P. organizate de Dl. Lt. Col. Comandant al grupului, 5 pompieri cu secţia de pompieri Odorheiu.

Toţi d-nii pretorii şi notarii şi funcţionarii administrativi sunt obligat să participe necondiţionat la desfăşurarea programului întreg.

Domnii comandanţi ai secţiilor şi echipeilor pompieri, şefii a. p. ai localului, şefii de a. p. ai birourilor a. p. şi stabilimentelor industriale sunt obligaţi a lua parte necondiţionat la conferinţele şi demonstraţiile de sub punctele 2 şi 3.

Conferinţele şi demonstraţiile de a. p. fiind organizate de factori competenţi in materie de a. p. şi fiind de interes obştesc cunoaşterea pericolului atacurilor aeriene şi apărării contra lor, rugăm cu toată insistenţa să participe toate autorităţile cu întreg personalul, stabilimentele industriale şi un număr cât mai mare din publicul interesat.

In acest scop autorităţile administrative şi cei cari pimesc aceasta invitate sunt rugaţi a face propagandă intinsă pentru participare.

Prefect, Colonel I. C. Pleşoianu.

Şeful bir. M. O. N. T., Ion Lie.

A helybeli Unitárius Nőszövetség által rendezett templomi ünnepély f. hó 16-án, nagy gyülekezet jelenlétében, a legteljesebb siker jegyében folyt le. A gyülekezet zoltáréneke és Sigmond József lelkész imája után dr. Kézsmárky Ferencné énekelt behizelgő kedves melegséggel, majd városunk közismert szavaló művésznője, Weress Margit adott elő két költeményt igazi átérzéssel. Sigmond Józsefné mély vallásos hittel átítatott, tartalmas előadását Debreczeni Károlyné megkapóan szép művészi éneke követte, utána pedig Szabó Gyula szavalt két költeményt. Végül Kiss Elek zenetanár precíz hegedűszója gyönyörködtette a hallgatóságot. A két szóló éneket és a hegedűjátékot Tompa Lászlóné kísérte orgonán a legkiválóbb hozzáértéssel. A lelkész szerepléseket megköszönő beszéde és közének végzetével a népes gyülekezet, melyben a testvér magyar felekezetek tagjai is igen szép számban részt vettek, lelki épüléssel távozott. A következő templomi ünnepély november 20-án lesz Dávid Ferenc emlékére. *Jelenvolt.*

A Polgári Önképző Egylet temetkezési segélypénztára értesíti tagjait, hogy Szentpétery János elhalálozott tag után a befizetések f. hó 23-án, vasárnap d. e. 10—12 és d. u. 3—5 óráig lesznek az egylet helyiségében.

A katonai előképzős ifjaknak az előképzésben való részvételi idejét a munkaadó nem veheti mulasztásnak s nem számíthatja be a törvényszerű szabadságba.

x **Finom kidolgozású** prázsmári és kovásznai Homespun szövetek mintakártyáit készséggel bemutatja Biró Gyula volt bankigazgató, megbizott.

A Jézusfaragó ember című havasi történet és a hasonló című elbeszéléskötet könyvalakban való angolnyelvű kiadására, továbbá a szinpadimű megfilmesítésére tett ajánlatot egyik legnagyobb londoni könyvkiadó Nyírő Józsefnek, magyar könyvkiadója közvetítésével. A tárgyalások eredménytelenül jártak és így a kitűnő székely író nagysikerű szindarabját és elbeszéléseit az angol világnyelven olvasók is — valószínűleg, már rövid időn belül — olvashatják és olvasni is fogják, bizonyára sok szellemi gyönyörűséggel!

Biró György feltűnést keltő versenyeredménye. A legutóbbi vasárnap folyt le Kolozsváron a KAC szezonvégző országos atletikai versenye, amelyen több kiváló, ismert nevű atléta vett részt. A versenyek közt feltűnést keltett Biró György pompás teljesítménye a kalapácsvetésben, amelyben 46 17 méteres országos rekordot ért el, megjavítva saját tavalyi 45 55 méteres rekorderedményét. A diszkoszvetésben első győztes is Biró György lett, aki különben megyénk szülötte, s jelenleg tanára a kereszturi unitárius gazdasági iskolának.

Papana kapitány repülő balesete. A híres román repülő, Papan kapitány régebbi idő óta foglalkozik egy New York—București között való repülőutazás gondolatával. Egy korábbi kísérlete a repülőgép elromlása miatt hiúsult meg. Legutóbb aztán New-Yorkból valóban utnak indult, de ezt az utazását Miamiában, ahol előbb leszállt, meg kellett szakítania. Ugyanis akkor, amikor ismét fel akart szállni, a repülőgép felborult, s egy csavarja és a futószerkezete megsérült. Papan kapitánynak utitársa is volt, Max Constant kiváló amerikai repülő, de sem ő, sem társa nem sebesült meg.

Büntetőjogi kongresszus Rómában. Rómában október hó elején nemzetközi büntetőjogi kongresszus volt, amelyen a büntetőjog újabb problémáit vitatták meg. A kongresszuson Romániából hárman vettek részt: C. Manolache tábornok, Petre Pandrea és V. V. Sanciú ügyvédek, akik a kongresszus során értékes előadásokkal szerepeltek.

A mezei termények és a gyümölcsstermés jövedelmének összehasonlító felmérése. Egy meteorológus termelő kísérleti alapon — a hőmérsékletnek és a csapadéknak állandó mérésével — érdekes összehasonlítást tett a mezei termények és a gyümölcsstermelés jövedelmezősége között. E szerint, ugyanolyan viszonyok közt 1 köbméternyi vízzel való öntözés, mely a kukoricában 1 lej 50 bani értékű termést hozott létre, a lucernában 2 lej 10 b., a cukorrépában 2 lej 70 b. és a gyümölcsben 12 lej értékű terméseredmény létrejöttének volt a tényleges előidézője, a gyümölcsben tehát nyolcszorta nagyobb értéknek, mint a kukoricában. Erdemes eme számokon komolyan elgondolkozni. Gy. M.

Piaci árak városunkban a legutóbbi heti vásár alkalmával. A buza 80, rozs 70, kukorica, új 60, régi 63, árpa 60, zab 32—35, paszuly 120, dió 120, krumpli 12—15, az alma 50 lej vékánként. A szőlő kilója 8—10 lej, a teavaj 1/4 kg. 17 lej, a tojás darabja 2 lej 20 b. A téli eltevésre való murek 16—18 lej, a petrezselyem 35—40 lej vékánként. A téli elsózásra alkalmas, közepes nagyságú káposzta ára fejenként 3—4 lej. Egyéb zöldségfélék is bővíben voltak kaphatók közepes áron.

x **Kiadó:** Str. I. G. Duca 22. alatt emeleti 2 szoba, konyha, kamra nov. 11 jétől.

Városrendezés. A városi mérnöki hivatal dicséretes munkát végez, amikor a mellékutcákban is gondoskodik megfelelő gyalogjáróról. Így most nemrég az Iskola-utcában s ennek folytatásaképpen a Király-utcában készült kockakövezés, illetve ennek folytatásaképpen aszfalt, feljebb pedig kockakövérdarab. Kibővült a Kőkereszt-tér Principesa Elisabetai — volt Bethlen-utcai — torkolata is a Rösler-féle telken lévő ház levágásával, ahol most az aszfaltjárdát is ennek megfelelőleg helyezették. Ezeket a munkálatokat a város mind házilag végezteti el, ami ugyálszik jutányosabb, mint a vállalatba adás.

Mezőgazdasági és háziipari kiállítás nyílt meg Csikszeredában a közbirtokosság székházának nagytermében. Különösen az alsíki és felcsíki magyar háziipar termékei keltenek nagy feltűnést. A kiállítás október 23 ig tart.

x **Üzlethelyiség,** raktárral együtt kiadó Str. Principesa Elisabeta (v. Bethlen utca) 10 sz. alatt. Értekezni lehet Imreh Domokos dr.-ral. v.

Megkezdődött az oltványok áru-lása és a gyümölcsfák gondozása, permetezése. Gyümölcsfaoltványokat ültetni, mint azt az Erdélyi Gazdából is olvashatjuk, legcélszerűbb ősszel lombhullástól a föld megfagyásáig. A szükséges, különféle gyümölcsfaoltványok árusítását és az új gyümölcsösök beállítását Gyerkes Mihály cégjegyzett és miniszterileg is engedélyezett oltványkereskedése (Odorheiu) már megkezdte. Üzleti vállalkozása egy-szersmind munkálatba vette: a gyümölcsfák gondozását, nevezetesen a fák felesleges ágainak kivágását, a törzsek takarítását, a kártevő hernyófészkek és gombacsiratanyák permetezésével való kipusztítását. A mezőgazdaság szervezéséről szóló új törvény a gyümölcsfák gondozását szigorúan előírja, s a ragályfészkek megtűrését, s azok ezáltal való terjesztését súlyosan bünteti. Ütessünk minél több új gyümölcsfát, de a meglevő régieket is, mint vagyoni értékünket gondozzuk, permetezzük.

x **Eladó jó karban levő varrógép.** Ara 7000 lej, cím Mircea Voda-utca 11 szám. 1—2

Hitler — és a székely fiu.

A tudósító ezuttal azt akarja elmondani, hogy kerül viszonylatba a német nemzet hatalmas kancellárjának neve a kis székely fiúval. Senki meg ne ijedjen, semmi politika nincs az esetben. Alkalmi tudósítónk szerint a dolog így történt:

Monoky Árpád születéskor, volt városi vámszedő egyik fia, József, az érettségén elbukott, s a szegény család fia sokat gondolkozott, hogy mitévő legyen most, mert erős elhatározása volt, hogy tovább folytatja tanulmányait. A nyári meleg napokban, a sétatér árnyas fái alatt sokszor figyelt meg a magában hol sétálgatva, hol a padon üldögélve elgondolkozó székely diákiút: vajjon hol járnak a gondolatai? Az ősz kezdetén aztán meglepő hír jutott fülembe, az, hogy a fiatal ember kérelemmel fordult a németek kancellárjához, hátha benne pártfogóra találna, s a kérésnek kedvező volt az eredménye, amiről őt a bucarești német konzulátus értesítette.

A napokban aztán fölkerestem Monoky Józsefet, akitől először is a család körülményeiről szereztem értesítést:

— Édesanyánk két évvel ezelőtt meghalt. Édesapánk most a születéskor folytatja, mert kevés nyugdíját, ami neki a várostól járna, még nem kapta meg. Négyen vagyunk gyermekek. Árpád bátyám ügyvédi pályára készül, s van két leánytestvérünk: Irma és Margit, kik az oradea-i Orsolya-zárda VI ik osztályos növendékei. (Francia rend az Orsolyáké, zárdájukban 8 osztályos liceumot tartanak fenn.) Én magam maradtam a bizonytalanságban.

— Hogyan jutott eszébe, mi adta a gondolatot, hogy éppen a német kancellárhoz forduljon? — tettük fel a második kérdést.

Gondolkozik. Látszik: nem akar olyat mondani, ami félreérthető, nem a nyilvánosság elé való lenne. Aztán szerényen beszélni kezd.

— Magam maradtam a bizonytalanságban. Kerestem a kiutat. Kihez forduljak? Közben naponta hallottam világviszonylatban szereplő nagy emberek neveit, akik nemzetüknek nagy előrevivői. Hitler nevével állapodtam meg, aki szintén szerény sorsból került a német nemzet vezéri székebe. Keltemben-fektemben az a gon-

dolat járt az eszemben: hozzá, hozzá fogok fordulni. Megirtam a kérést, de mikor postára tettem, erősen összeszorult a szívem: jaj, Istenem, talán rosszat tettem, talán megbántom a nagy államférfit, lehet elébe sem kerül a levelem; bár inkább így is lenne — szorongtam még később is sokáig.

— De biztam Istenben is, aki még senkit el nem hagyott. Még otthon sem tudott a nagy dologról senki. Félelmem a tetőfokon volt, mikor a bucarești német konzulátus értesítését pár hét múlva kezembe adta a posta. A válasz örömkönyvet csalt a szemembe. Imámat meghallgatta az Isten. A vezér és kancellár rendelkezése folytán a Humbolt Sándor csiláglász nevét viselő, havi 110 márkás, ösztöndíjat kaptam meg, tanulmányaimnak a berlini egyetemen való folytatására

— Milyen nyelven írta meg a kérést, hisz a gimnázium ma aligha ad lehetőséget egy ilyen okiratnak hibátlan németiséggel való megfogalmazására? — szolt ezután harmadik kérdésünk.

— Magyarul fogalmaztam meg. Aztán mondatonként átfordítottam németre, szótár segítségével. Különben is rajongója vagyok a német nemzetnek, annak hatalmas kulturáját, alkotó erejét, nyelvét, egységét mindig bámultam, s úgy gondoltam, hogy a lelkemben élő eme hódolat áttöri az akadályokat s oda segít ahová kívánkozom . . .

— No és az érettségi? . . .

— Különbözeti vizsgát kell tennem: történelemből, földrajzból, irodalomból és alkotmánytanból, erre a lehetőséget megadják nekem, s azután jön az egyetem . . .

Sok szerencsét kívántunk neki. Ha lehet is némi aggodalmunk a nehézeladatra vállalkozó Monoky József lányosan gyenge testalkata miatt, mégis bizunk, hogy amennyiben fizikai ereje hiányos lenne is, ezt a hiányt lelki ereje, erős akarása, szorgalma pótolni fogja. Segíteni fogja őt a székelységben rejlt lehetőség, amire már számos példa volt a multban!

Különben Monoky József már a mult héten el is utazott Berlinbe, s mire e sorok napvilágot látnak — ő már javában készül a különbözeti vizsgára. Isten segítse! . . . —y.

x **Eladó egy kőház,** villaszerű épület, értékes nagy gyümölcsös, a Str. Radu Negru 8 sz. alatt. Értekezni lehet Gálfy Gálfy Annával. 1—2

Csak emeletes házat lehet építeni. A városi szepítészeti szabályzat szerint a tereken és a főutcaikon csak emeletes ház építése engedélyezhető. Ezért akadt meg a Kőkereszt-téren a Rösler féle telken egy üzlethelyiség építése, amelyhez a megkezdett kivitelben csak szóbeli engedélyt kapott a tulajdonos. Ugyanezen időben a Ferdinand-király uton (Kossuth utcában) is egy hasonló méretű ház épült, amelynek tulajdonosa, Rusan esperes, emeletes házra kapott ugyan engedélyt, de a földszinti üzlethelyiség felépítésével a ház tető alá került s az emeleti továbbépítés elmaradt. A városi hatóság mindkét építkezéssel szemben kifogást emelt a szabályrendelet alapján s az annak meg nem felelő épületek lebontását követeli.

A munkaügyi minisztérium foglalkozási tájékoztató hivatalokat és képességekutató intézményeket látosít. A román iparnak a világháboru utáni rendkívüli megnövekedése s a munkahelyek elfoglalásának gyors szüksége készületlenül kapta a munkásság nagy részét. Hiány mutatkozott szakképzett munkásokban. Ezért sokszor éppen a legjobban fizetett vezető helyeket külföldi szakmunkásokkal kellett betölteni. A kormány ezt az állapotot meg akarja szüntetni, s a román munkásság szaktudását nyugateurópai nivóra emelni. Mihail Ralea miniszter ezért elhatározta, hogy a nagyobb ipari központokban foglalkozási tájékoztató hivatalokat és képességekutató intézményeket állítsanak fel. A tehetségkutató intézmények hivatása az, hogy a munkásokat egyénenként külön testi és lelki képességeik szerint irányítsa az egyes foglalkozási ágak felé.

Megnehezítették a kábítószerek orvosságok kiszolgáltatását. Új miniszteri rendelet szerint a jövőben az orvosoknak a kábítószermennyiséget nemcsak számmal, hanem betűvel is ki kell írni az orvosi recepten. Feltüntetendő a beteg pontos címe. A kábítószerek kiszolgáltatásához szükséges receptet a gyógyszerárak csak abban az esetben fogadhatják el, ha azon rajta van az orvos-szövetség pecsétje is.

Új székházba költözik az EGE. Erdélyi Gazdasági Egylet november hó első napjaiban a cluji Str. Mureșan (Attila u.) 10 sz. alatti székházából átköltözik a Str. Regala (Majális-u.) 16 sz. a vásárolt új székházába összes irodahelyiségeivel. Ide költözik az Erdélyi Gazda szerkesztősége és kiadóhivatala is. Az EGE egy másik saját telkét cserélte fel a Majális u. 16 sz. házassal, mely minden tekintetben megfelelőbb és alkalmasabb az egylet céljaira, a régi székházat pedig bérházzá alakítja át. Ezuton is felhívja az egyesület az érdekelt gazdaközönseget, hogy megkereséseit november első felében már az új Str. Regala 16 sz. címre sziveskedjék küldeni.

Csehországban feloszlatták a kommunista pártokat s a cseh szociáldemokrata párt is elhatározta a kommunista internacionáléból való kilépését.

Könyérrel bombázták Madridot. Egy nemzeti spanyol repülőraj, amely 18 bombavezető repülőgépből állott, a mult szombaton 145 ezer kenyereket dobott le Madridra, a spanyol fővárosra, hogy az éhező lakosságon segítsen.

x **Eladó egy hálószoba-berendezés** 6000 lejért Bul. Reg. Ferdinand 19. szám, emelet.

**A legújabb divatu szövetekből, selymekből és mosó-
árúkból, ugyisintén selyemharisnyákból és mindenféle
divatcikkből óriási mennyiségű érkezett**

Hirsch Rudolf divatüzletébe,

ahol a legolesőbb árban szerezheti be szükségletét.
Tessék raktáramat és kirakataimat megtekinteni, hogy áram-
ról meggyőződjenek, minden vásárlási kötelezettség nélkül.

x **Moziműsor.** Szombat este fél 9, vasárnap d. u. fél 6, este fél 9 óra-
kor Tarantella, főszereplője Jeanette
MacDonald, kinek ezüstös szopránja
a madárdal üdéségével árasztja el a
filmet; ennek nagy attrakciója még
Nelson Eddy, ez a nagy énekkulturájú
és pompás hangú baritonista, aki ugy-
szinésznek, mint férfinak ideális jelen-
ség. Olyan film ez, melynek a muzsi-
kája valódi zenei eseménynek tekin-
tethető. Amikor Jeanette MacDonald
gyönyörűen szárnyaló hangján az új
énekcsofával, a daliás megjelenésű
Nelson Eddy-vel énekel, ez több,
mint film, mint a legkülönle-
gebb film. Van benne minden: tánc,
éneke, izgalom, meglepetés, humor, öt-
let, vidámság. Valóságos filmsoda,
mely sokáig mindenkinek az emléke-
zetében marad. Ezt mindenkinek látni
kell. — Kedd este Szerelmi szonáta.
A főszerepekben: Fritz Kortner, Evelyn
Laye. — Csak csütörtökön egy Harry
Piel-film. — Jönnek: Shanghai réme
(Boris Karloff), Dr. F., Ali baba és a
40 rabló (Anna May Wong), Koldus
és királyfi.

x **Három** egyszobás, konyhás,
kamrás lakás, dupla ablakkal, 100
□ öl konyhakerttel majorság és dísz-
pajtával, villany bevezetve, havi 300
lej bérért azonnal kiadó. Értekezni
lehet Ugron Ákosnál Odorheiu Str.
Orbán No. 137. 2-2

x **Vízimolnárak figyelmébe!** Eladó:
4 drb. leszerelt vizikerék, a hozzátar-
tozó belkerék, korong, kőorsókkal
együtt és egyéb apróságok, minden
elfogadható árért **Boldizsár Testvérek**
Beteşti (Betfalva.) 2-2

A dögkért,

ahogyan most már méltán lehet ne-
vezni legszebb kirándulólhelyünket,
csakugyan ezt az újabb nevét érdemli
meg kizárólagosan, mert külső jelei-
ben is teljesen magánviseli ennek a
névnek az ismérveit. El sem temetik
már az állati hullákat, jelenleg is egy
ló betakaratlan hulláját lehet ott látni,
a kert körül pedig az, ugylátszik, ha-
sonló módon »eltemetett« egyéb áll-
ati hullák maradványai hevernek sza-
naszét. Már többször próbáltuk ráírá-
nyítani a hatósági figyelmet arra, hogy
a dögkért rosszul van elhelyezve, mert
a városi polgárság legkedveltebb ki-
rándulólhelyét rontották el annak elhe-
lyezésével. Ha valaki az ültetett fe-
nyőbe, a városi cserébe, vagy az ugy-
nevezett kerekdöbe akar menni, hogy
egy szabad napját ott szórakozza el,
nem teheti meg ezt anélkül, hogy az
erdő aljába érve el ne teljék az un-
dorodás érzetével. Felhívjuk a termé-
szetjáró (turisztikai) egyesület figye-
lmét is az ügyre és kérünk mindenkit,
aki szereti a természeti szépségeket,
tegyen meg mindent a maga kis ha-
táskörében, hogy legszebb kirándulól
helyünk végre megtisztuljon a dög-
kert borzalmaiktól.

Percek dallamán.

*A napsütésben
Tiszta ég alatt
Földjét szerető
Székely nép arat.
Buzaaratás
Kezdődik nálunk,
Beteljesedik
Sok imádságunk.
S merre szállnak az
Arató dalok,
Minden kis jelre
Figyelmes vagyok.
Apró szárnyasok
Zugnak a légben,
Mindenkinek arat,
Csupán csak én nem.
Pedig látszik az
Izgatottságom,
De kedvem telik
Egy percig állnom.
Nótás mezőben
Figyelek már most,
Lelkemben érzek
Egy világvárost,
Melynek móráját
Zugni hallanám,
Hozzám verődve
Percek dallamán.
Gyalogösvényen,
Mely mellett állok,*

*Sietve jönnek
Asszonyok, lányok.
Darabig senki:
De újra jön már,
Még nem tudom, hogy
Asszony e vagy lány?
Déli harangszó
Sietve hajtja.
Piros szoknyája
Szinte ég rajta.
Fiatal asszony
Szoknyája meging,
S ahogy elhalad,
Egy más jön megint,
Kedvesen köszön,
Szemét rám veti,
Olyan szép, hogy tán
Árnya sincs neki.
Percek dallama
Most szívembe gyül,
Míg a dombok közt
Végképp elmerül.
S mint Istenadta
Gyönyörű álom,
Eszembe jut a
Fiatalságom —
Majd elfelejtem
Az aratásom . . .*

(1938 július.)

IZSÁK DOMOKOS.

**Szőlészeti vándorgyűlés Boros-
krakkón.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet
október 30-án Boroskrakkón a szőlé-
szeti időszakos kérdéseinek megbeszél-
ése céljából vándorgyűlést tart. Ez
alkalommal sor kerül az EGE szőlé-
szeti és borászati szakosztályának
megalakulására. Az előadások után
Bürger György szőlőbirtokán minta-
szüret-bemutató lesz, majd pedig bor-
kostoló. A vándorgyűlést közebeddel
fejezik be. Boroskrakkó vonaton kö-
zelíthető meg a tövisi állomásig, ahon-
nan a rendezőség által rendelkezésre
bocsájtott autóbussz, vagy bérautó szál-
litja a helyszínre a megjelenteket. Az
előkészítés könnyebb lebonyolítása ér-
dekében, aki a gyűlésen részt óhajt
venni, okvetlenül jelentse be részvé-
teli szándékát legkésőbb október hó
23-ig az EGE központjának (cim: Cluj,
Str. A. Mureşan 10) jelezvén, hogy
melyik vonattal érkezik a tövisi áll-
omásra.

Kályhát, amely alkalmas na-
gyobb terem fűtő-
sére, keresek megvételre. Cim a kiadó-
hivatalban.

**Hirdetőink szíves figyelmét fel-
hívjuk arra, hogy lapunk jelenleg
csak kétheti időközönként jelenik
meg. Azok tehát, akik bármi idő-
szerű, vagy határidőhöz kötött
hirdetményt óhajtának a lapban
elhelyeztetni, szíveskedjenek ezt a
körülményt figyelembe venni, ne-
hogy esetleg olyankorra számítsa-
nak valamely fontos és sürgős
hirdetményük megjelenésére, ame-
lyik héten a lap nem is jelenik
meg. Ezért tehát ajánlatos a hir-
detés szövegét minél előbb el-
juttatni hozzánk, a benne jelzett
határidőt, vagy az időszerűséget
lehetőleg jóval megelőzve. Termé-
szetesen, ez a szíves kérésünk szól
azokhoz a közhivatalokhoz, egye-
sületekhez, vagy más közintézmé-
nyekhez is, amelyek hasonló köz-
leményeikkel minket meg szoktak
tisztelni.**

CLAVETHYL
TYUKSZEM SZEMÖLCS ÉS VASTAGBŐRIRTÓ SZER
Hatás biztos
Majd Éa!
Fajdalom nélkül
KONGZ GYÓGYSZERTÁR · ODORHEIU

Ujság-

makulatura

kapható:

a Könyvnyomda R-T.
papirkereskedésében
12 lejért kilónként.

Hirdetés.

A dealuli (oroszhgyi) Furnica fo-
gyasztási és értékesítő szövetkezet nős
és románul is beszélő bolt- és korcsma-
kezelőt keres 1938 november 1-jei
belépéssel.

Javadalmazása: készpénz havi 500
lej, vegyesáru után 3%, minden mo-
nopcl áru után 1%, lakbér évi 1500
lej, üzletfűtésre évi 1500 lej, üzlet és
utcai világításra 150 liter petroleum.
Óvadék: 25 000 lej készpénz és 30 000
lej elsőhelyeni ingatlan-bekebelezés.
Engedélyek átírását saját költségén
tartozik beszerezni.

Pályázók ajánlatai közvetlenül az
Igazgatóság »Furnica« fogyasztási és
értékesítő szövetkezet címére Dealul,
jud. Odorheiu ra küldendők.

Nyílttér.

— E rovat közleményeiért a szerkesztő nem
vállal felelősséget. —

Bucusu. Barátaim és jóismerő-
seim, akikről nem tudtam személyesen
bucsut venni, kérem, fogadják ezuton
bucusüdvözetemet. Kérem őket, tart-
sanak meg jóemlékezetükben, mint-
ahogy én is szeretettel fogok reájuk
visszagondolni. Ellenségeim, akik rossz-
indulatúak voltak s akik sokszor em-
beri és magyar mivoltukból is kivet-
köztek, csak utálatomat és megvetése-
met érdemelték.

Ötves Gyula
gyógyyszerész

Szerkesztői üzenet.

M. Újabb értesítését igen későn
kaptuk ahhoz, hogy a kéziratot már
ebben a számunkban való közlésre
beoszthassuk. A legközelebbi számban
fog tehát sorra kerülni, ha ugyan ad-
dig — esetleg együttes fejtöréssel —
nem tudunk más megoldást kieszelni.

Kéziratok beküldőihöz. A kéthe-
tenkénti 6 oldalon való megjelenés
újabb rendje és formája a megjelenést
közvetlenül megelőző napokban még
nagyobb munkateljesítményt, fokozot-
tabb gyorsaságot követel meg ugy a
szerkesztőségtől, mint a nyomdai sze-
mélyzettől. Egyszerre jóval több anya-
got kell összeírni, kiszedni, a lapba
beosztani, amellet, hogy a technikai
követelmények, postázás stb. a kötött
határidőre való pontos elkészülést ez-
után is szigoruan megkövetelik. Mind-
azoknak tehát, akik időszakos közle-
ményt azzal az óhajással küldenek
be hozzánk, hogy az lapunk valamely
számában megjelenjen, ezuttal ismét
szíves figyelmébe ajánljuk, hogy az
idejében való megjelenésre csak abban
az esetben számíthatnak, ha mi is ide-
jében kapjuk meg a kéziratot. Szük-
séges tehát, hogy a kívülről érkező
kézirat, ha az hosszabb, legkésőbb
kedden, ha egészen rövid, akkor is
legkésőbb szerdán délutánig a ke-
zünkbe jusson, hogy idő legyen a köz-
leménynek a lapba való beosztására,
kiszedésére, korrigálására. Emellet,
természetesen, az is szükséges, hogy
a kézirat egyébként is megfeleljen la-
punk szellemének és színvonalának.